

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Povinná vojenská služba pohledem pamětníků

Autorka bakalářské práce: Petra Zelená

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Tomáš Retka

Bakalářská práce Petry Zelené pojednává o fenoménu povinné vojenské služby. Autorka si ve své práci klade zajímavou otázku, zda se zásadními způsoby liší vzpomínky na tuto životní fázi u mužů, kteří sloužili v ozbrojených silách před rokem 1989 a po něm. Petra Zelená si vybrala téma velice zajímavé, podnětné a originální. Nejedná se o téma „živé“ a aktuální, nýbrž o události, které se aktérům přihodily před mnoha lety či desetiletími. Tuto skutečnost si ovšem autorka uvědomuje a metodologicky ji adekvátně reflektuje.

Závěrečná práce Petry Zelené je logicky koncipována a je patrné, že dané téma autorka zpracovávala se zájmem a se zaujetím pro danou problematiku. Úvodní kapitoly jsou věnovány popisu metodologie (autorka se částečně hlásí ke konceptu biografické narace) a vymezení problematiky vojenské služby v dějinách české (československé či rakousko-uherské) společnosti. Velice zajímavou kapitolu představuje pasáž pojednávající o kulturních aspektech života vojáků základní služby. Autorka se zde věnuje především problematice hmotné kultury, jazykových projevů a různých zvyklostí a rituálů, které byly součástí specifického světa české/československé armády. Poslední část bakalářské práce je věnována prezentaci a analýze dat, které autorka získala v průběhu svého výzkumného šetření.

Petře Zelené se podařilo zpracovat velice zajímavou sondu do světa narací o každodenním životě vojáků základní služby. Konečnou kvalitu tohoto podnětného textu však snižuje několik aspektů, které se týkají především obsahové a stylistické roviny bakalářské práce. Autorka sice při teoretickém zakotvení svého textu volí vhodné autory a teoretické koncepty, mnohdy je však podrobněji nerozpracovává a případně nekomparuje s dalšími zdroji. Nejpatrnější je tato skutečnost při autorčině snaze vysledovat a následně analyzovat určité události (pasování bažantů na mazáky) prostřednictvím konceptu přechodových rituálů. Tento postup je jistě v pořádku a jeho použití je zcela legitimní. Je jen škoda, že autorka tento koncept podrobněji nerozpracovává (například podrobnější analýza jednotlivých fází přechodu) a teoretické závěry vybraného autora (van Genep) nedoplňuje o informace z dalších relevantních zdrojů (V. Turner). Podobné rezervy jsou patrné i u zmínky o totální instituci (E. Goffman). Některé pasáže textu vycházejí především z jednoho zdroje: kapitola 2 *Historie základní vojenské služby (Army)*,

podkapitoly 3.2 *Oděvy a hmotná kultura* a 3.3 *Jazykové projevy* (Bittnerová, Janeček 2011). Určité rezervy představuje i stylistická stránka textu. Některé věty jsou poměrně strohé, občas se objevují dílčí stylistické nejasnosti a nepřesnosti.

Po zvážení všech výše uvedených závěrů, doporučuji bakalářskou práci Petry Zelené k obhajobě a navrhuji jí hodnotit známkou **D (velmi dobře mínus)**.

V Pardubicích 17.8.2018

Tomáš Retka

